

Azərbaycanın sosial-iqtisadi sahədəki uğurlarını beynəlxalq reyting təşkilatları yüksək qiymətləndirirlər

Bununla yanaşı, Dünya İqtisadi Forumunun Qlobal Rəqabətlik Hesabatının sonuncu reyting nəşrində Azərbaycan dünyada reyting üzrə ən yüksək artım tempinə (11 pillə irəliləyiş) malik ölkə olaraq 58-ci yerdə qərarlaşıb. Hesabata əsasən, Azərbaycan hökumətin uzunmüddətli strategiyası üzrə dünyada 10-cu yerdə, ölkə rəhbərliyinin islahatlara sadiqliyi sahəsində isə 5-ci yerdə qərarlaşıb.

Seçkilərdən seçkilərə

Azərbaycanın sosial-iqtisadi sahədəki uğurlarını beynəlxalq reyting təşkilatları yüksək qiymətləndirirlər

Həyata keçirilən davamlı islahatlar sayəsində ölkəmiz dinamik inkişafa nail olub. Milli inkişafın Azərbaycan modelinin formalaşdırılması və səmərəli iqtisadi siyasət qarşıya qoyulan hədəflərə çatmağa imkan verir və beləliklə, perspektiv tərəqqinin də əsasları yaranır.

Bu gün Azərbaycan dinamik iqtisadi inkişafı ilə bir çox ölkələr üçün nümunədir. Neft gəlirlərinin səmərəli idarə edilməsi və strateji valyuta ehtiyatlarının formalaşdırılması, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, qeyri-neft-qaz sahəsinin inkişafı, özəl sektorun genişləndirilməsi, sahibkarlığa dövlət dəstəyi və digər bu kimi amillər ölkənin davamlı tərəqqisini təmin edir. Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan möhkəm beynəlxalq əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq platforması yaradıb. Odur ki, ölkəmizin dünyada etibarlı tərəfdaş olduğunun etiraf edilməsi təsadüfi deyil.

Iqtisadiyyatın dinamik inkişafı əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəlməsində də özünü göstərir. Belə ki, son 20 ildə ölkəmizdə orta aylıq əməkhaqqı 12, orta aylıq pensiya 18,2 dəfə artıb. 2018-2023-cü illərdə isə 4 milyondan çox vətəndaşı əhatə edən və illik maliyyəsi 7 milyard manata yaxın olan 4 islahat paketi icra edilib.

Azərbaycanın sosial-iqtisadi uğurları nüfuzlu beynəlxalq qurumlar tərəfindən etiraf edilir və təqdir olunur. Dərc olunan hesabatlarda ölkəmizdə aparılan iqtisadi islahatlar daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Məsələn, biznes

və investisiya mühitinin əlverişliliyini xarakterizə edən Dünya Bankının "Doing Business" hesabatının 2008-ci və 2018-ci illərdəki nəşrlərində Azərbaycan dünyanın ən çox islahat aparan ölkəsi elan olunub.

Ötən illərin hesabatlarından tək birinə - "Doing Business 2016"ya diqqət yetirək. Hesabatda Azərbaycanın mövqeyini 17 pillə yaxşılaşdıraraq 80-ci pillədən 63-cü pilləyə yüksəltdiyi bildirilib. Qeyd edək ki, sənəddə 189 ölkənin biznes mühiti qiymətləndirilib.

Beləliklə, "Doing Business 2016" hesabatında 3 göstərici ("Biznesə başlama", "Tikinti üçün icazələrin alınması" və "Kiçik investorların maraqlarının qorunması") üzrə biznes mühitinin yaxşılaşdırılması sahəsində aparılan islahatlar xüsusi qeyd edilib. Hesabatda əksər göstəricilər üzrə Azərbaycanın mövqeyi yaxşılaşıb. Belə ki, ölkəmiz "Biznesə başlama" göstəricisi üzrə 5 pillə, "Tikinti üçün icazələrin alınması" göstəricisi üzrə 36 pillə, "Kiçik investorların maraqlarının qorunması" göstəricisi üzrə 15 pillə, "Elektrik təchizatı şəbəkələrinə qoşulma" göstəricisi üzrə 49 pillə, "Xarici tica-

rətin aparılması" göstəricisi üzrə 72 pillə və s. irəliləyib.

Sənəddə Azərbaycan iqtisadiyyatı 189 ölkə iqtisadiyyatı arasında "Biznesə başlama" göstəricisi üzrə 7-ci, "Əmlakın qeydiyyatı" göstəricisi üzrə 22-ci, "Vergilərin ödənişi" göstəricisi üzrə 34-cü, "Kiçik investorların maraqlarının qorunması" göstəricisi üzrə 36-cı, "Müqavilələrin icrasının təmin edilməsi" göstəricisi üzrə 40-cı yerdədir. Bununla da, Azərbaycan "Doing Business 2016" hesabatında dünyada 3 və daha çox islahat aparan 24 ölkədən biri olub.

"Doing Business 2016" hesabatında "Biznesə başlama" göstəricisi üzrə Azərbaycan biznesin qeydiyyatını sadələşdirməklə ilk onluğa daxil olub və Almaniya, İsveç, Estoniya, Slovakiya ilə yanaşı, dünyada ən yaxşı təcrübəyə malik ölkə kimi qeyd edilib. Həmçinin Azərbaycanda "Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsi"nin qəbul edilməsi, tikintiyə icazələrin alınması sahəsində "bir pəncərə" prinsipinin tətbiqi, aidiyyəti şəxslərlə əqdlər bağlanarkən prosedurların təkmilləşdirilməsi kimi islahatlar nümunə kimi göstərilib. Hesabatda ölkəmizin

mövqeyinin yüksəlməsinə əsas səbəb sahibkarlıq subyektlərinin elektron qeydiyyatı, xarici ticarət əməliyyatlarının aparılması, daşınmaz əmlaka hüquqların qeydiyyatı, tikintiyə icazələrin verilməsi, korporativ idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, investorların maraqlarının qorunması və müflisləşmə üzrə qanunvericiliyə müvafiq dəyişikliklərin edilməsi sayəsində mümkün olub.

Ondan əvvəlki hesabatla müqayisədə "Doing Business 2016"da "Tikinti üçün icazələrin alınması", "Elektrik təchizatı şəbəkələrinə

qoşulma", "Müqavilələrin icrası", "Əmlakın qeydiyyatı" göstəriciləri üzrə biznes mühitinin qiymətləndirilməsində zaman, xərc və prosedurlarla yanaşı, müvafiq olaraq tikintinin keyfiyyətinə nəzarət, elektrik təchizatının etibarlılığı, tariflərin şəffaflığı, məhkəmə proseslərinin keyfiyyəti və ərəzi idarəetməsi keyfiyyəti indeksləri də əlavə edilib. "Doing Business" hesabatının mühüm elementi olan "Etalon Qanunvericiliyə Yaxınlıq" (DTF) indeksi üzrə ölkəmiz 67,8 balla qiymətləndirilib ki, (əvvəlki hesabatda - 64,08) bu da Azərbaycanda biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilmiş islahatların daha bir göstəricisidir.

2019-cu ildə isə ölkəmiz 10 ən çox islahat aparan ölkələr sırasına daxil olmaqla, 190 dövlət arasında 28-ci yeri tutub (2006-cı ildə 98-ci yer). Sonuncu hesabatla əsasən, Azərbaycan biznesə başlama indikatoruna görə dünyada 9-cu, kreditlərin əldə olunmasına görə dünyada 1-ci yerdədir.

Bununla yanaşı, Dünya İqtisadi Forumunun Qlobal Rəqabətlik Hesabatının sonuncu reyting nəşrində Azərbaycan dünyada reyting üzrə ən yüksək artım tempinə (11 pillə irəliləyiş) malik ölkə olaraq 58-ci yerdə qərarlaşıb. Hesabatla əsasən, Azərbaycan hökumətin uzunmüddətli strategiyası üzrə dünyada 10-cu yerdə, ölkə rəhbərliyinin islahatlara sadıqlığı sahəsində isə 5-ci yerdə qərarlaşıb.

Azərbaycan əhalinin elektrik enerjisinə əlçatanlıq əmsalına görə dünyada 2-ci, demir yolu xidmətlərinin səmərəliliyinə görə 11-ci, hava nəqliyyatı xidmətlərinin səmərəliliyinə görə 12-ci, dəniz limanları xidmətlərinin səmərəliliyinə görə 25-ci və yol infrastrukturunun keyfiyyəti baxımından 27-ci yerdə dayanır. Dünya İqtisadi Forumunun digər nüfuzlu hesabı olan "İnklüziv İnkişaf İndeksi"nin sonuncu nəşrinə əsasən, Azərbaycan inkişaf etməkdə olan ölkələr (74 ölkə) arasında 3-cü yerdədir.

Büdcə şəffaflığı və hesabatlılığı sahəsində aparılan iqtisadi islahatlar nəticəsində "Açıq Büdcə İndeksi - 2021" hesabatına əsasən, Azərbaycanın mövqeyi əvvəlki indeksə nisbətən 37 pillə yaxşılaşaraq 44-cü yerdə qərarlaşıb.

Nüfuzlu hərbi hesabat sayılan "GLOBAL ATƏŞ GÜCÜ 2023" indeksinə əsasən, Azərbaycan öz hərbi qüdrətini daha da artıraraq 57-ci yeri tutub. Bu, 2022-ci ilə nisbətən 6 pillə irəliləyiş deməkdir. (Qeyd edək ki, həmin hesabatla əsasən, Gürcüstan 85-ci, Ermənistan isə 94-cü yerdədir).

Azərbaycanın uğurlarına nüfuzlu beynəlxalq qurumların verdiyi qiymət və dəyər belədir. Bunlar ölkəmizin pozitiv beynəlxalq imicini daha da möhkəmləndirməklə onu daha yüksək nailiyyət və reytinglərə səsliyədir.